

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Наукова установа «Науково-дослідний центр сталого розвитку»
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Science and research institute of social and economic development (Чехія)
The University of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
Institute of European Education (Болгарія)
International Slavic University (Македонія)
ISMA University (Латвія)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
Atlântica – Instituto Universitário (Португалія)
Кооперативно-торговий університет Молдови
WSHIU Akademia Nauk Stosowanych (Польща)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Eurasian National University named after L. N. Gumilev (Казахстан)
City of Saint Louis Local Government (США)
Glendale Community College of Maricopa Community
College System, Arizona (США)

Матеріали

IX Міжнародної науково-практичної конференції
«Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»

15 травня 2025 р.

Полтава 2025

УДК 005 «20»

М 50

Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції, 15 травня 2025 р. Полтава : ПДАУ, 2025. 731 с.

У матеріалах конференції розглядаються загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти методології та практики сучасного менеджменту.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О.А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

І.П. Потапук, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

позитивний імідж організації в очах працівників, клієнтів і партнерів.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук І. В. Теоретичні основи тайм-менеджменту. *Економіка та управління*. 2018. С. 45-50.
2. Петренко О. М. Вплив тайм-менеджменту на ефективність організації. *Менеджмент та інновації*. 2020. С. 60-65.
3. Сидоренко Л. П. Практичні аспекти тайм-менеджменту в організаціях. *Організаційна психологія*. 2019. С. 30-35.

Т.О. Сазонова, к.е.н., доцент,
М.М. Нечитайло, здобувач вищої освіти
Полтавський державний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В СУЧАСНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВАХ

У сучасних умовах стратегічне планування в Україні набуває нових рис і значущості. Глибокі соціально-економічні трансформації, спричинені війною, цифровізацією, глобалізаційними викликами та внутрішніми реформами, вимагають від бізнесу та державного сектору гнучких і адаптивних управлінських рішень.

У статті І. Спіфанової, В. Джеджули та Р. Каплуна наголошується, що війна кардинально змінює логіку стратегічного управління. Автори відзначають, що для українських підприємств пріоритетними стають такі аспекти:

- управління ризиками та кризовими ситуаціями;
- забезпечення стійкості та гнучкості стратегій;
- переорієнтація на внутрішній ринок і нові логістичні ланцюги;
- стратегічне партнерство з державою, особливо в секторах критичної інфраструктури [2, с. 69].

Згідно з дослідженням, підприємства змушені відмовлятися від довгострокових планів на користь сценарного підходу, адаптивного планування та швидкої реакції на зміни. Виникає потреба у мобілізації всіх доступних ресурсів, включно з людськими, технологічними й фінансовими, а також посиленні стратегічної комунікації.

У праці А. Митянської акцентується увага на зміні парадигми планування під впливом цифрових трансформацій. Авторка стверджує, що цифровізація не лише змінює інструменти

планування, а й формує нові моделі стратегічного мислення [3, с. 62]. На думку дослідниці, широке впровадження цифрових технологій дозволяє підприємствам аналізувати великі масиви даних для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень. Використання систем штучного інтелекту, ERP і CRM-платформ підвищує ефективність стратегічного контролю. Планування стає більш динамічним, з акцентом на інновації, автоматизацію процесів і розширення цифрових каналів взаємодії з клієнтами.

На нашу думку, цифрова трансформація змушує підприємства відмовлятися від традиційних методів довгострокового прогнозування і робить необхідним використання гнучких цифрових стратегій.

У праці О. Гарафонової, О. Онищенко та І. Яценка підкреслено, що стратегічне планування має враховувати специфіку українського бізнес-середовища. Дослідники відзначають такі ключові особливості: високий рівень невизначеності економічного середовища; вплив зовнішніх геополітичних факторів; нестабільність державного регулювання та податкової політики; дефіцит інвестиційних ресурсів та кадрів [1, с. 9]. Автори наголошують на необхідності формування адаптивних стратегічних моделей, які враховують як короткострокові виклики, так і довгострокові цілі. Зокрема, запропоновано використовувати такі інструменти:

SWOT-аналіз у поєднанні зі сценарним прогнозуванням;

гібридні стратегії, що поєднують елементи стабільності та інновацій;

стратегічний аудит для оцінки доцільності планів в умовах змін.

Важливу роль відіграє розвиток стратегічної культури в організаціях, що сприяє підвищенню відповідальності керівництва та залученості персоналу в реалізацію стратегічних цілей. Стратегічне планування поєднує концептуальні характеристики та ключові елементи реалізації. У центрі схеми розташовано стратегічне планування як системоутворюючий елемент, навколо якого вибудовується логіка стратегічного процесу.

Основні характеристики – довгострокова перспектива, системний підхід, аналіз середовища, чіткі цілі, гнучкість та ресурсне забезпечення – формують основу стратегічного мислення. Вони визначають загальні правила та орієнтири для побудови ефективної стратегії. Доповнення у вигляді моніторингу і контролю,

інновацій та залучення зацікавлених сторін демонструють динамічний характер стратегічного планування, акцентуючи увагу на зворотному зв'язку, оновленні стратегій та участі ключових учасників процесу.

Таким чином, стратегічне планування в Україні зазнає суттєвих змін під впливом нових викликів. Військовий стан, цифровізація, нестабільність економічного середовища й невизначеність змушують підприємства переглядати підходи до формування та реалізації стратегій. Науковці одностайно вказують на необхідність переходу до більш гнучких, адаптивних і технологічно підкріплених моделей планування. Сучасне стратегічне управління повинно ґрунтуватися не лише на класичних концепціях, а й на інноваціях, кризовому менеджменті та проактивній позиції підприємств у складному середовищі українських реалій.

Список використаних джерел:

1.Гарафонов О., Онищенко О., Ященко І. Особливості управління розвитком бізнес-організацій в сучасних українських умовах. *Development Service Industry Management*. 2023. № 3. С. 6-11.

2.Єпіфанова І., Джеджула В., Каплун Р. Особливості стратегічного управління підприємствами в умовах воєнного стану. *Novation and Sustainability*. 2023. №. 4. С. 64-71.

3.Митяньська А. Особливості стратегічного планування діяльності підприємств в умовах цифровізації. *Матеріали конференцій МНЛ*. 2022. №. 25 листопада 2022 р., м. Хмельницький. С. 61-63. URL: <https://surl.li/hyqrgd>

Н.В. Шевченко, к.е.н., доцент,
А.І. Полівода, Є.І. Сидоренко, здобувачі вищої освіти
Львівський державний університет внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМИ ТА ЗАЛУЧЕНИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сучасних умовах ринкової економіки ефективне управління ресурсами підприємства є визначальним фактором його конкурентоспроможності та стабільності. Недостатня оптимізація використання ресурсів призводить до зниження продуктивності, втрат прибутку та погіршення фінансового стану підприємства. Основними проблемами є нераціональне планування, неефективний контроль витрат, низький рівень інвестиційної привабливості та неузгодженість між відділами у розподілі ресурсів.

О. Naharinov

STAGES OF DEVELOPMENT OF THE THEORY OF
ORGANIZATIONAL EXCELLENCE OF AN ENTERPRISE 37

Л.С. Громко

ESG-СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИМ
БІЗНЕСОМ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ 39

Н.О. Держак, О.А. Курілко

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ОРГАНІЗАЦІЙ
У ДОСЛІДЖЕННЯХ САЙЄРТА, МАРЧА ТА САЙМОНА
ДЛЯ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ 42

О.В. Жиликова

УПРАВЛІННЯ СТРАХОВОЮ КОМПАНІЄЮ В УМОВАХ
ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН 44

С.М. Марчишинець, В.Б. Костюк

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПОЛІТИКОЮ ЗАЛУЧЕННЯ
ПОЗИЧКОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВОМ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ 46

А.С. Олійник, А.О. Браткевич, М.С. Каптур

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА 49

В.Р. Писарькова, Л.Д. Сушко

ВПЛИВ ЕФЕКТИВНОГО ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ
НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ
ПРОДУКТИВНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ 51

Т.О. Сазонова, М.М. Нечитайло

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
В СУЧАСНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВАХ 53

Н.В. Шевченко, А.І. Полівода, Є.І. Сидоренко

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМИ ТА ЗАЛУЧЕНИМИ
РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ 55

С.Л. Момотлива, А.М. Землянська

МЕНЕДЖМЕНТ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО
УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ 57

К.В. Нечипоренко, М.О. Іщенко

ОПЕРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЗА УМОВ
МІНЛИВОСТІ РИНКОВОГО СЕРЕДОВИЩА 60

К.В. Нечипоренко, Д.В. Летюк

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ 63

С.В. Харченко

КОНТЕКСТНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГУВАННЯ
РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ 65